

LUTHER-BACH REIZEN

Kaarlo Schepel - Organisator & Reisleider

Geregistreerd bij de KvK Groningen onder n°. 02096604 – via **Kowloon Land B.V. i.o.**

Helpman 36, 9989 ET Warffum E-mail: kaarlo@lutherbach.nl of kaarlovs@yahoo.co.uk

Tel. (31) 0595-422.738/ 426.065 (antw. app.) Fax +31-84-835.3750 (mob.) 06-1203.5677

Bachreis per bus met Cantatedienst in Thomaskirche (Leipzig):

Dag 1 - De Bachreis zelf vertrekt op **woensdag 25 augustus 2010** vanuit Groningen (station) om 08:30 uur via Hannover naar de geboorteplaats van Johann Sebastian Bach: Eisenach (Thüringen in de voormalige DDR), waar we om 17:30 uur aankomen. In Hannover - hoofdstad van Niedersachsen (het grootste Bundesland) - hebben we een rondleiding/ wandeling van ruim een uur voor liefhebbers. U kunt – naar keuze – ook uitrusten op een terrasje. Georg Friedrich Händel was hier organist van 1712 tot 1714 en vertrok hier vandaan 2x keer naar Londen, de laatste keer met keurvorst Georg Ludwig, in Engeland King George I. Hannover heeft een fascinerende geschiedenis – een aanrader!

(Idyllisch Hannover)

(Historisch museum Hannover)

(Hotel buiten Eisenach)

We blijven drie nachten in het 3-sterren **Ibis Hotel** dat vlak buiten de stad Eisenach ligt. We eten in de stad aan het mooie marktplein (buffet of à la carte – **eigen rekening**) en bezoeken dan het Bachhaus en museum waar we een exclusief historisch avondmuziek concert krijgen. De volgende dag kunt U zelf nog een muzikale demonstratie (met 300 originele barok-instrumenten en voordracht) in dit museum krijgen van ca. 1½ uur. Terug in het hotel tijd om wat na te praten onder het genot van een drankje met korte PowerPoint om alvast vóór te genieten van de dag van morgen.

(Originele barokinstrumenten; Bachhaus/ Eisenach – oude museum in gebouw ; en Bachhaussaal)

Dag 2 – donderdag 26 augustus – We vertrekken na een uitgebreid ontbijtbuffet al om 09:15 uur naar de verbazingwekkende historische stad Mühlhausen, waar we om 10:30 uur van de cantor/ organist Oliver Stechbart een concert in de Divi-Blasii kerk krijgen. J.S. Bach vertoefde hier in 1707 (een jaar na zijn vertrek uit Arnstadt). Na een wandeling door het magnifieke centrum met zijn rijke maar ook gewelddadige geschiedenis (Thomas Müntzer stierf hier op de stadsmuren), hebben we rond 12:15 uur lunch in het 17^e eeuwse restaurant *Brauhaus zum Löwen* lunchen (**eigen rekening**). Vervolgens rijden we terug naar Eisenach. We bezoeken de St. Joriskerk (Georgenkirche) waar U een cultuurhistorische rondleiding van de kerk krijgt van Uw eigen reisgids: Luther was er koorknaap, J.S. Bach en zijn broers werden er gedoopt, Telemann was er organist/ kantor. We lopen vervolgens via het gymnasium waar zowel Luther en Bach scholieren waren naar het Bach-familiegraf. 'Kaffee/ Thee mit Kuchen' als U daar de voorkeur aan geeft (beste vindt U op het marktplein). Maar het Lutherhuis en ook het Bachmuseum (zie aantekening dag 1) zijn de hele middag open. Bezienswaardigheden te over als alternatief kunt bezoeken (in overleg o.a. enkele kerken, het stadhuis, het Wagnerhuis of het standbeeld van Liszt). Rond 18:00 uur zijn we terug in het hotel waar een diner-buffet (**inclusief in reiskosten**) klaar staat. Napraten met een korte PowerPoint bespreking voor de erg drukke dag van morgen.

Verder op → p. 2

LUTHER-BACH REIZEN

Kaarlo Schepel - Organisator & Reisleider

Geregistreerd bij de KvK Groningen onder n°. 02096604 – via **Kowloon Land B.V. i.o.**

Helpman 36, 9989 ET Warffum E-mail: kaarlo@lutherbach.nl of kaarlovs@yahoo.co.uk

Tel. (31) 0595-422.738/ 426.065 (antw. app.) Fax +31-84-835.3750 (mob.) 06-1203.5677

(Markt & Interieur St. Joriskerk; Wartburg in al zijn pracht) (Mühlhausen - Divi-Blasii kerk)

[pagina 2](#)

Dag 3 – vrijdag 27 augustus – vroeg vertrek na het buffet-ontbijt uit hotel om 09:10 uur. Speciaal voor afficionados van kerkgeschiedenis (**kleine meerprijs**) - wordt U om 09:50 uur verwacht op de Wartburg. Luther vertaalde incognito als Jonker Jörg op de vlucht uit Worms na zijn excommunicatie hier in 1521 het Nieuwe Testament en de Psalmen. Het slot dateert van 1067, en is sindsdien vele malen verbouwd en gerestaureerd. Het is één van de meest beroemde kastelen ter wereld, en ook één der drukst bezochte monumenten in Duitsland. (Grapje is dat het 'Warteburg' wordt genoemd, als U wat later komt in de zomermaanden.) **Niet Uw interesse? Dan hebt U twee uur vrij te besteden.** We rijden om 11:45 uur vanaf het Bachhuis direct door naar Erfurt – de hoofdstad van Thüringen. We drinken koffie, eten een broodje. De Bachwandeling door Erfurt begint om 13:30 uur. Beginnend bij het Domplein brengen we een bezoek aan de magnifieke Dom - in de 8^e eeuw door onze eigen Bonifatius gesticht. Ook mogelijk is een klim naar de top van de Methodistenkerk voor een verbluffend uitzicht. We volgen sporen van de familie Bach (J.S. Bachs vader en oom werden hier geboren, en Pachelbel woonde er jaren) via de Krämerbrücke. In de Dominikaner-Prediger-kerk geeft prof. Organist Dr. Matthias Dreißig een 'Orgelvorspiel' in deze kloosterkerk rond 15 uur. We verplaatsen ons dan weer per bus naar de kerk in Dornheim waar Bach met zijn eerste vrouw (en achternicht Maria Barbara) trouwde. De organisten hebben de kans een aantal orgelwerken van J.S. Bach en tijdgenoten te spelen op het barokorgel. De Heer Neumann vertelt over de miraculeuze redding na 1990 van deze kerk. We zijn terug in ons hotel rond 19:30 uur waar een voortreffelijk diner-buffet (**inclusief in reiskosten**) op ons wacht. Best is onze bagage al te pakken voor morgen.

(Augustijnerklooster, Dom/Stefanuskerk - Erfurt) (Kerk Dornheim) (Bach standbeeld – Arnstadt)

Dag 4 – zaterdag 28 augustus – ontbijt vanaf 07:30 uur in het restaurant. Om 08:30 uur nemen we afscheid van Eisenach en rijden via Ohrdruf (waar J.S. Bach 5 jaar woonde). Daar genieten we van een kop koffie na een kleine wandeling om de Bachplaatsen te zien. Vervolgens naar Arnstadt zelf. De grote componist begon hier zijn carrière en bracht er vier jaar door. Ook hier een Bachwandeling die om 12:30 uur eindigt in de J.S. Bachkerk waar een Bachorgel staat, dat het dichtst komt bij de originele instrumenten waarop Bach zelf speelde. We rijden vervolgens door naar Weimar waar we de Herderkerk bezoeken. Vijf van J.S. Bachs en Maria Barbara's kinderen werden hier gedoopt. Tijd en weder dienende is er o.l.v. Uw eigen reisleader een korte wandeling door Weimar. We eten ons diner (**eigen rekening**). in deze wereld-beroemde stad van Goethe, Schiller, Nietzsche en nazi's. We hebben gelukkig hier meer tijd dan eerder was aangegeven. Om 18:00 uur rijden we door naar Halle vanwege het Leipzig-programma van morgen. **We blijven 4 nachten in het strategisch gelegen 4-sterren hotel Alba Mercure in Halle-Peißen vlakbij de Autobahn (geen tijdverlies door files - zie p. 4).**

Dag 5 – zondag 29 augustus – ontbijt staat klaar vanaf 07:00 uur. Vertrek naar Leipzig 08:15 uur, waar we de hele dag doorbrengen. Bezoek aan de Cantatedienst in Thomaskirche die om 09:30 uur begint m.m.v. het Thomanerchor o.l.v. Thomaskantor Georg Christoph Biller en het Posaunerchor van de kerkgemeente Connewitz-Lößning. Deze dienst duurt mogelijk tot ca. 11 uur. **Verder op → p. 3**

LUTHER-BACH REIZEN

Kaarlo Schepel - Organisator & Reisleider

Geregistreerd bij de KvK Groningen onder n°. 02096604 – via **Kowloon Land B.V. i.o.**

Helpman 36, 9989 ET Warffum E-mail: kaarlo@lutherbach.nl of kaarlovs@yahoo.co.uk

Tel. (31) 0595-422.738/ 426.065 (antw. app.) Fax +31-84-835.3750 (mob.) 06-1203.5677

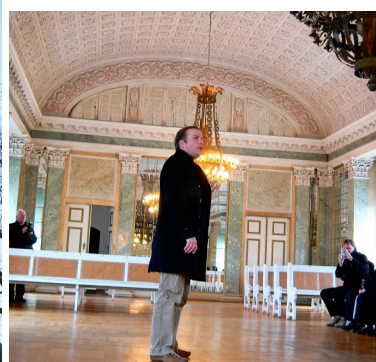
Na rondgang door de kerk zelf, drinken we koffie in het nabijgelegen Bachcafé - **Pagina 3** (waar Bachkoffie etc. te koop is). Vervolgens een kort bezoek aan het ernaast gelegen, net opnieuw geopende *Barcharchiv*. We eten een broodje en hebben vervolgens een busrit rond Leipzig met onze Nederlandse gids (hier al 20 jaar resident). We bezoeken o.a. het gerechtshof waar Marinus van der Lubbe ter dood werd veroordeeld, en het nieuw-Gothische stadhuis; het begin 20^e eeuw afgebroken paleis was in 1519 de locatie waar Martin Luther en prof. Johannes Eck hun beroemde theologisch dispuut hadden. Verder bezoek aan het *Völkerschlachtm Monument* en de Russisch-orthodoxe kathedraal. We worden aan het einde van de middag weer afgezet aan de rand van het stadscentrum bij het *Gewandhaus* en de Opera – twee belangrijke bezoekoepies voor ons als muziek liefhebbers. Maar U kunt ook een bezoek brengen aan het *Mendelssohnhaus* (waarvoor de befaamde dirigent Kurt Masur het benodigde geld na de *Wende* bijeenpraatte). Ieder is vrij te gaan en te staan tot aan het begin van de avond. U kunt onze gids ook volgen in een stadswandeling te voet. Een extra attractie/ andere optie is een avondconcert in het Gewandhaus of de opera (**meerkosten**). We dineren (**eigen rekening**) in de stad Leipzig. En we zijn dus vrij laat terug in het hotel. Het wordt een erg lange dag!

(Hotel in Halle-Peißen)

(Thomaskirche – Leipzig)

(Spiegelzaal slot Köthen)

Dag 6 – maandag 30 augustus – ontbijtzaal is open vanaf 07:00 uur. We vertrekken om 09:30 uur naar Köthen, waar J.S. Bach van 1717-1723 in dienst was van zijn vriend vorst Leopold von Anhalt-Köthen. Hier schreef hij vnl. wereldse muziek o.a. de Brandenburger concerten. Het werkelijk prachtig gerestaureerde slot - met herbouwde concertzalen - is hoogtepunt van ons bezoek. We bezoeken ook de St. Annenkirche waar de Bachfamilie kerkte. Kantor-organiste Martina Apitz van de Jacobikirche geeft ons een Orgelvorspiel op het Ladengastorgel (**kleine meerprijs**). Onze organisten hebben de kans om op drie historische orgels te spelen! We hebben een middagmaal in het *Köthener Brauhaus* (zie menu - **eigen rekening**), vlakbij de markt en de Hallischer Turm. Echte liefhebbers kunnen nog een uitgebreide Bachwandeling maken. We rijden aan het eind van de middag terug naar ons hotel. Diner-buffet wordt geserveerd om 19:00 uur (**inclusief in reiskosten**). Er is dan voldoende tijd voor een voorbespreking van morgen met een Power Point en mogelijk een korte film.

(Marienkirche & Marktplatz

- Händelmuseum - Halle)

(Hotel Jägerhof)

Dag 7 – dinsdag 31 augustus Na ontbijt, vertrek naar Halle. De Marienkirche (Händels doopkerk waar hij orgel leerde spelen), het Händelhuis en museum staan op het programma. Halle an der Saale is ook van belang omdat Wilhelm Friedemann – J.S. Bachs oudste zoon – hier lang woonde en werkte. Het is ook geboorteplaats van o.a. Samuel Scheidt (Sweelincks leerling). **Slot op → p. 4**

LUTHER-BACH REIZEN

Kaarlo Schepel - Organisator & Reisleider

Geregistreerd bij de KvK Groningen onder n°. 02096604 – via **Kowloon Land B.V. i.o.**

Helpman 36, 9989 ET Warffum E-mail: kaarlo@lutherbach.nl of kaarlovs@yahoo.co.uk

Tel. (31) 0595-422.738/ 426.065 (antw. app.) Fax +31-84-835.3750 (mob.) 06-1203.5677

Pagina 4

Scheidt was een belangrijk componist tijdens de 30-jarige oorlog (vele melodieën vindt U terug in zangbundels o.a. Gezang 316 in Liedboek voor de Kerken). Vervolgens vertreden we ons wat in het centrum (Rote Turm) of drinken koffie drinken op het terras. Om 11:30 uur stappen we op de bus naar Weißenfels waar Heinrich Schütz (1585-1672) opgroeide en zijn laatste levensjaren door bracht. Hij wordt wel de vader der Duitse muziek genoemd. Van interesse voor ons Bachstudenten is dat de 2^e vrouw van Bach hier vandaan kwam, en dat in Hotel Jägerhof (eerst vermeld in 1450) Bachs *Jagdkantate* voor het eerst werd uitgevoerd. Wij gaan hier een voortreffelijk middagmaal gebruiken (zie menu - **eigen rekening**). Daarna bezoeken wij het tijdelijke onderkomen van het Heinrich Schützhaus (wegens restauratie gesloten), en het kasteel op de heuvel van de vorsten van Weißenfels-Halle, die uiteindelijk bepalend waren voor de muzikale carrières van vooral G.F. Händel. We zijn om 18:30 uur terug in het hotel in Halle-Peißen, waar een buffet U wacht (warm of koud naar keuze (**inclusief in reiskosten**)). Avond vrij te besteden.

(Heinrich Schützhaus – Weißenfels)

(Johanniskirche en Dom in Magdeburg.)

Dag 8 – woensdag 01 september. Terugreis per bus begint niet later dan 09:00 uur via Magdeburg - stad van Telemann en Hanzestad waarvandaan het stedenrecht naar het Oosten werd verspreid, grootste binnenhaven van Europa en platgegooid in 1944-45. Voor zowel het Derde Rijk als de DDR was Magdeburg een belangrijke industriestad. We bezoeken er de grote Dom van keizer Otto, het Renaissance raadhuis en o.a. het laatste gebouw van *Hundertwasser* in een uitgebreide wandeling. Er wordt nog heerlijk koffie gedronken in een favoriet restaurant bij de Dom. We moeten nog minimaal één keer stoppen vanwege het rijtijdenbesluit. Terug in Groningen zijn we niet later dan 18:00 uur.

Kosten – Duur voor **8 dagen, 7 nachten** - inclusief busreis, hotel, ontbijt en **half-pension of ingecalculeerde prijs van het avondeten** voor 5 dagen (dag 2, 3, 6 & 7). Op dagen 1, 4 & 5 eet U à la carte in Eisenach, Weimar resp. in Leipzig voor eigen rekening. En op dagen 2, 6 & 7 kunt U in Mühlhausen, Köthen resp. Weißenfels, het middagmaal à la carte vooraf bestellen en zelf afrekenen. Op dag 8 is de terugreis). Meeste excursies, rondleidingen, spelen op orgels & **concerten ook inbegrepen** (tenzij anders vermeld). Op basis van een twee-persoonskamer (double) **€734**.

Op basis van één-persoonskamer **€794**. **Maximum aantal deelnemers blijft 25 + chauffeur/ reisleider.** **Opgelet:** Er was nog plaats voor 5 personen toen deze uiteindelijke versie van het reisprogramma werd geschreven op 20 augustus. Hebt U nog vrienden of kennissen, bel mij dan terstond en ik regel het met de hotels.

Mvg,

Kaarlo Schepel - Kowloon Land B.V. i.o. - Luther-Bach-Reizen - **KvK** registratie (Groningen) n°. 02096604. **Adres:** Helpman 36, 9989ET Warffum (Groningen) tel. **31-595-422738 Cell/Mobiel **31-6-1203.5677 Fax 084-835.3750 (voice-mail) 0595-426065